

**ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ
ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԻ ԿԱԴԱՍՏՐ ԵՎ ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳ**

ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	ԲՆԱԳԻՏԱԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ
ԱՄԲԻՈՆ	ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՆՐԱ ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱՅԻ
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ ԵՎ ԸՆԹԱՑԻԿ ՍՈՂՈՒԼ	ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԻ ԿԱԴԱՍՏՐ ԵՎ ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳ
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԴԱՍԻՉ ԵՎ ՍՈՂՈՒԼՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿ	1205B4/13
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	ՔԱՐՏԵԶԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԿԱԴԱՍՏՐԱՅԻՆ ԳՈՐԾ
ԿՈՒՐՍ/ԿԻՍԱՄՅԱԿ	3-րդ կուրս / 1-ին կիսամյակ
ԴԱՍԸՆԹԱՅԻ ՆՊԱՏԱԿԸ	<p>ՁԵՎԱՎՈՐԵԼ Բնական ռեսուրսների կադաստր և մոնիթորինգ» առարկայի յուրացման նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել մոնիթորինգային աշխատանքների հմտություն և կատարել տարբեր բնական ռեսուրսների ռացիոնալ օգտագործման և պահպանման կադաստրային աշխատանք, ինչպես նաև ապահովել պետական մարմինների լրիվ, ժամանակին և արժանահավատ տեղեկատվությամբ, որոնք հարկավոր են կառավարման ու հսկողության համար:</p>
ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ	<p>ԳԻՏԵԼԻՔ -Սահմանել բնական ռեսուրսները, ռացիոնալ օգտագործման սկզբունքները. -Բացատրել բնական ռեսուրսների կադաստրի բովանդակությունը. -Դասակարգել բնօգտագործման խախտման տիպերը, շրջակա միջավայրի պահպանման միջազգային օրենքների սկզբունքները և այլն: -Նկարագրել բնական ռեսուրսների և շրջակա միջավայրի մոնիթորինգ (մթնոլորտի, ջրի, հողի, կենսաբանական ռեսուրսների) սկզբունքները:</p> <p>ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆ -Մեկնաբանել ժամանակակից ծրագրերը և տեխնիկական միջոցները, -Ստեղծել կադաստրային փաստաթղթեր, իրականացնել քարտեզագրում, -նախագծել պլաններ և գրաֆիկական նյութեր, -համեմատել արտադրական պրակտիկայի դրույթները, բնական ռեսուրսների դիտարկման սկզբունքները :</p> <p>ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆ Նախընտրել բնական ռեսուրսների օգտագործման և գնահատման մեթոդները:</p>
ԴԱՍԸՆԹԱՅԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ	<ul style="list-style-type: none"> • ԿՐԵԴԻՏՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿ - 5 • ԼՄԱՐԱՆԱՅԻՆ ԺԱՄ -64 • ԴԱՍԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ -32 • ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔ -10 • ՍԵՄԻՆԱՐ ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔ - 22 • ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ԺԱՄ -4
ՆԱԽԱՊԱՅՄԱՆՆԵՐ	Գիտելիքներ բնական ռեսուրսների, նրանց տարածման, օգտագործման (երկրաբանություն, ֆիզիկական աշխարհագրություն), հաշվառման, դիտարկման, կանխատեսման մասին բակավավրի չափորոշիչներին համապատասխան

ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹՈԴՆԵՐ

Դասախոսություն, ուսումնառության բուրգ դասախոսություն, ինքնուրույն, գործնական, սեմինար պարապմունքներ, դաշտային դիտարկումներ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Բնությունում մարդու հավաքական գոյատևման ամբողջական պայմանների մի մասը, շրջակա միջավայրի կարևորագույն կոմպոնենտ, որն օգտագործվում է հասարակական արտադրությունում, հասարակության մշակույթային և նյութական պահանջները բավարարելու համար: Բնական ռեսուրսներն են, որ հասարակությանը աղբյուր են հանդիսանում սնդամթերքի, ընտանի կենդանիներին բուսատեսակների հայթաժաման, շինարարությանը հումքի, ջուրը խմելու և ոռոգման, էլեկտրո-կայանների համակարգերի, հանքային պարատանյութերի արտադրության և այլն: Բայց կան նաև այնպիսի բնական ռեսուրսներ, որոնք չի կարելի օգտագործել շինարությունում կամ սննդարդյունաբերությունում, բայց առանց նրանց երկրի վրա կյանքն անհնարին է: Դրանք են մթնոլորտային օդը, խմելու ջուրը, արևային էներգիան:

Մարդկության զարգացումը կախված է եղել այն բանից, թե մարդը բնական ինչպիսի հարստություն կարող էր օգտագործել իր զարգացման տարբեր փուլերում՝ քարե դարում, բրոնզե դարում, երկաթի դարում:

Մեր դարում՝ ատոմի և արհեստական արբանյակների դարում ոչ միայն երկրի ընդերքի բնական պաշարների նկատմամբ պահանջները պակասել են, այլ բազմաթիվ անգամ ավելացել: Հետագայում երկրի հանքահումքային բազայի կայունացումը, ռացիոնալ օգտագործումը, պահպանումը, դիտարկումը և նրա աճի պահպանումը հանդիսանում է կարևոր ժողովրդական խնդիրներ:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԻՄՆԱԿԱՆ

1. Реймерс Н.Ф. Природопользование. - М.: Мысль, 1998. - С. 185-188;
2. Оуэн О.С. Охрана природных ресурсов. - М.: Колос, 1999. - С. 326-340;
3. Новиков Ю. Как сберечь минеральные ресурсы России?// Вопросы экономики. 2007. - № 1. - С. 35-36;
4. РАЦИОНАЛЬНОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ПОЛЕЗНЫХ ИСКОПАЕМЫХ-ինտերնետային կայք
5. Իգրաէլ. Յ.Ա., Կրուպսկայա Լ.Տ., Դերբենցևա Ա.Մ-բնական ռեսուրսների մոնիթորինգ-հարցեր և պատասխաններ
6. Ճարտարյան է.Ա.-Ժամանակակից բնագիտական կոնցեպցիա-չիրատարակված
7. Ճարտարյան է.Ա.-Լեկցիաների, մշակումների ժողովածու

ՍՏՈՒԳՄԱՆ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՁԵՎԵՐԸ

Ընթացիկ ստուգումներ: Նախատեսված է մեկ ընթացիկ գրավոր ստուգում, ստուգողական աշխատանք, յուրաքանչյուրը 100 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց՝ 25, 25, 25, 25 միավորային արժեքով: Եզրափակիչ ստուգումը բանավոր է 100 միավոր առավելագույն արժեքով: Քննական հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց՝ 30, 30, 40 միավորային արժեքով:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԲԱՂԱԴՐԻՉՆԵՐ ԵՎ ԿՇԻՌ

1.Բաղադրիչ 1	10 %	/հաճախումներ/
2.Բաղադրիչ 2	20%	/ընթացիկ ստուգում 1-ին/
3.Բաղադրիչ 3	20%	/ստուգ. աշխատանք/
4. Բաղադրիչ 4	40%	/ամփոփիչ ստուգում/
5. Բաղադրիչ 5	10%	/ընթացիկ ակտիվություն/

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՍԱՆԴՂԱԿ

Գնահատման թվային միավորը	Տառային գնահատական	Գնահատականի պաշտոնական թվային համարժեքը
96-100	A+	5+
91-95	A	5
86-90	A-	5-
81-85	B+	4+
76-80	B	4
71-75	B-	4-
66-70	C+	3+
61-65	C	3
40-60	C-	3-
Մինչև 39	D	2

ՈՒՍԱՆՈՂԻ ԾԱՆՐԱԲԵՌՆՎԱԾՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱԺԱՄԱՆԱԿԸ

կրեդիտ/կրեդիտ ժամ-5/150

Հ/Հ	Թ ե մ ա	Լսարանային ժամեր				Ուսանողի ինքնուրույն աշխատաժամանակը	Ուսանողի ընդհանուր աշխատաժամանակը
		Դասախոսություն	Գործնական	սեմինար	Ուս. պրակտիկա		
1.	Թեմա 1. Ռեալ կամ իրական բնական ռեսուրսներ: Պոտենցիալ կամ ներուճակ բնական ռեսուրսներ.	2	-	-	-	2	4
2.	Թեմա2.Բնական ռեսուրսներ /պաշարներ/	-	-	2	-	2	4
3.	Թեմա3.Համեմատական վերա-կանգնվող բնական ռեսուրսներ.	2	-	-	-	3	5
4.	Թեմա 4. Մթնոլորտ.	-	-	2	-	3	5
5.	Թեմա 5. Ջերմոցային էֆեկտ.	2	-	-	-	3	5
6.	Թեմա6.Ջրային ռեսուրսներ.Ջրերի կենսաբանականնշանակությունը. Քաղցրահամ ջրի հիմնախնդիր.	2	-	-	-	3	5
7.	Թեմա 7. Հողային ռեսուրսներ.	-	2	-	-	3	5
8.	Թեմա8.Անտառային բնական ռեսուրսներն նրանց դասակարգումը.	2	-	-	-	3	5
9.	Թեմա9. Աշխարհի կենսաբան-ական ռեսուրսները	2	-	-	-	2	4
10.	Թեմա 10. Հանքային ռեսուրսներ.	2	-	-	-	2	4
11.	Թեմա11.Կլիմայական ռեսուրսներ.	-	2	-	-	2	4
12.	Թեմա12. Համաշխարհային օվկիանոսի ռեսուրսները	-	-	2	-	2	4
13.	Թեմա13.Մոնիթորինգ հասկացու-թյունը	2	-	-	-	2	4
14.	Թեմա 14. Բնական ռեսուրսների դիտարկում – մոնիթորինգ	-	-	2	-	3	5
15.	Թեմա15.Մոնիթորինգի դասակարգումը	2	-	-	-	3	5
16.	Թեմա16.Բնական միջավայրի համալիր էկոլոգիական մոնիթորինգ	-	2	-	-	3	5
17.	Թեմա 17. Բնական ռեսուրսների մոնիթորինգ	-	-	2	-	2	4
18.	Թեմա18.Պետական էկոլոգիական միասնական համակարգերի մոնիթորինգ	2	-	-	-	2	4
19.	Թեմա17.Էկոլոգիական մոնիթորինգի հիմնական խնդիրները	2	-	-	-	2	4
20.	Թեմա18.Էկոլոգիական վերա-հսկում	-	2	-	-	2	4
21.	Թեմա 19. Բնական ռեսուրսների և օբյեկտների կադաստր	-	-	2	-	3	5
22.	Թեմա 20. Կադաստրի զարգացման պատմությունը	-	-	2	-	2	4
23.	Թեմա 21. Բնական ռեսուրսների կադաստր-հասկացություն	2	-	-	-	2	4
24.	Թեմա 22. Անտառային ու հողային կադաստր	2	-	-	-	2	4
25.	Թեմա 23. Հանքային ռեսուրսների պետական կադաստր	2	-	-	-	2	4
26.	Թեմա 24. Ջրային կադաստր և պետական հաշվետվություն ջրի վերաբերյալ	-	2	-	-	2	4
27.	Թեմա25. Կենդանական աշխարհի պետական կադաստր	-	-	2	-	2	4
28.	Թեմա26.Լիցենզիաներ, պայմանագրերու սահմանափակումներ բնօգտագործման վերաբերյալ	2	-	-	-	2	4
29.	Թեմա27.Ռեգիոնալ բնօգտագործում	-	-	2	-	2	4

30.	Թեմա28.Ռացիոնալ բնօգտագործման սկզբունքները	-	-	2	-	2	4
31.	Թեմա29. Լիթոսֆերա և նրա աղտոտման աղբյուրները	2	-	-	-	2	4
32.	Թեմա30.Մարդկանց առողջության վրա ազդող գործոնները	-	-	2	-	2	4
Ընթացիկ ստուգում 1							4
Ստուգողական աշխատանք							4
Ամփոփիչ ստուգում							4
Ընդամենը							150